# YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu ensimmäinen jaosto)

22 päivänä maaliskuuta 2000 *

Yhdistetyissä asioissa T-125/97 ja T-127/97,

**The Coca-Cola Company**, kotipaikka Wilmington, Delaware (Yhdysvallat), edustajinaan asianajaja M. Siragusa, Rooma, ja asianajaja N. Levy, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Elvinger & Hoss, 15 Côte d'Eich,

**Coca-Cola Enterprises Inc.**, kotipaikka Atlanta, Georgia (Yhdysvallat), edustajinaan P. Lasok, QC, ja solicitor M. Reynolds, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Zeyen, Beghin & Feider, 56—58 rue Charles Martel,

kantajina,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies W. Wils, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

jota tukevat

**The Virgin Trading Company Ltd,** kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajanaan I. Forrester, QC, Skotlannin asianajajayhteisö, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto A. May, 31 Grand-rue,

ja

**Saksan liittotasavalta,** asiamiehinään liittovaltion talousministeriön ministerineuvos W.-D. Plessing ja saman ministeriön ylijohtaja C.-D. Quassowski, Graurheindorfarstraße 108, Bonn (Saksa),

väliintulijoina,

joissa kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa osan komission 22.1.1997 tekemän päätöksen 97/540/EY perusteluista, jossa yrityskeskittymä julistetaan yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvaksi (Asia N:o IV/M.794 — Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (EYVL L 218, s. 15),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti B. Vesterdorf sekä tuomarit V. Tiili, J. Pirrung, A. W. H. Meij ja M. Vilaras,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.7.1999 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

**tuomion**

## Osapuolet

1 Kantajalla, The Coca-Cola Companylla (jäljempänä TCCC), ja Englannin oikeuden mukaan perustetulla yhtiöllä Cadbury Schweppes plc:llä (jäljempänä CS) on hallussaan Isossa-Britanniassa ja muissa maissa markkinoitavia erilaisia alkoholittomia hiilihapotettuja virvoitusjuomia koskevia tavaramerkkejä. Ne toimittavat itsenäisille pullotusyhtiöille näillä tavaramerkeillä myytävien juomien valmistamiseen käytettävät tiivisteet ja aineet oikeuttaen ne huolehtimaan juomien jakelusta tietyllä alueella.

2 Amalgamated Beverages Great Britain (jäljempänä ABGB), joka on TCCC:n ja CS:n osakkuusyritys, vastasi näiden yritysten juomien pullotuksesta, jakelusta, markkinoinnista ja myynnistä, ja se harjoitti tätä toimintaa tytäryhtiönsä, Coca-Cola & Schweppes Beverages Ltd:n (jäljempänä CCSB), välityksellä.

3 Coca-Cola Enterprises Inc. (jäljempänä CCE) on maailman suurin TCCC:n tuotteiden pullottaja. CCE perustettiin vuonna 1986, jolloin TCCC alkoi yhdistää pullotustoimintojaan Yhdysvalloissa, ja CCE:n osakkeista 51 prosenttia tarjottiin yleisön merkittäviksi. Yhdysvaltojen toimintojensa lisäksi CCE on

toiminut vuodesta 1993 alkaen toteutettujen yritysostojen seurauksena TCCC:n pullottajana Belgiassa, Alankomaissa ja Ranskassa.

## Asiaa koskevat tosiseikat ja oikeussäännöt

4 Käsiteltävänä olevat kanteet liittyvät laajempaan, komission EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) nojalla aloittamien TCCC:tä ja/tai sen eurooppalaisia pullottajia koskevien kilpailuoikeudellisten menettelyiden yhteyteen. Ensimmäinen asia perustuu komission perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla syyskuussa 1987 TCCC:n italialaista tytäryhtiötä, The Coca-Cola Export Corporationia (jäljempänä TCCEC), vastaan aloittamaan menettelyyn, jossa komissio katsoi, että tällä on määräävä asema kolanmakuisten alkoholittomien hiilihapotettujen virvoitusjuomien markkinoilla (jäljempänä kolajuomat). Tämän menettelyn aikana TCCEC oli eri mieltä sen suhteen, muodostavatko kolajuomat erilliset relevantit markkinat ja onko sillä määräävä asema näillä markkinoilla, kuten on väitetty, mutta sitoutui noudattamaan tiettyjä, jäsenvaltioissa toimivien jakelijoiden kanssa tehtyjä sopimuksia koskevia sitoumuksia (ks. lehdistötiedote IP/90/7). CCE teki saman sitoumuksen käsiteltävänä olevien kanteiden kohteena olevassa päätöksessä.

5 Asiakirjoista ilmenee, että määräävä asema, joka TCCC:llä on väitetty olevan kolajuomien markkinoilla, on otettu uudelleen esille perustamissopimuksen 86 artiklan rikkomista koskevan kantelun yhteydessä, jonka — —[1] teki vuonna 1993 TCCC:n tytäryhtiötä, ranskalaista pullotusyhtiötä Coca-Cola Beverages SA:ta (jäljempänä CCBSA), vastaan. Asiakirjoista ilmenee myös, että komissio totesi elokuussa 1995, että CCBSA:lla oli määräävä asema ranskalaisilla kolajuomamarkkinoilla ja että se käytti asemaansa väärin perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

1 — Luottamuksellinen tieto poistettu.

6 Komissio sai 9.8.1996 CCE:ltä yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1) mukaisen ilmoituksen.

7 Ilmoitettu toimenpide koski CS:n ja TCCC:n välistä sopimusta purkaa ABGB ja myydä niiden osuudet ABGB:ssä CCE:lle, joka tuohon aikaan ei harjoittanut lainkaan liiketoimintaa Isossa-Britanniassa.

8 Komissio julisti 22.1.1997 tekemällään päätöksellä 97/540/EY ilmoitetun toimenpiteen asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhteismarkkinoille ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen toimintaan soveltuvaksi (asia nro IV/M.794 — Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (EYVL L 218, s. 15; jäljempänä päätös tai riidanalainen päätös).

9 Kyseisen päätöksen perusteluissa komissio on todennut muun muassa seuraavaa: ensinnäkin TCCC:llä on mahdollisuus käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa CCE:ssä, joten sillä on CCE:ssä asetuksen N:o 4064/89 3 artiklan 3 kohdan mukainen määräysvalta; toiseksi Isossa-Britanniassa myydyt kolajuomat muodostavat ilmoitetun yrityskeskittymän arvioimisen kannalta relevantit markkinat ja kolmanneksi CCSB:llä on määräävä asema kolajuomien markkinoilla Isossa-Britanniassa. Komissio totesi (päätöksen 214 kohdassa) kuitenkin seuraavaa:

" — — vaikka ehdotettu toimenpide johtaa rakenteelliseen muutokseen, josta voi myös seurata CCSB:n markkinakäyttäytymisen muuttuminen, — — ei voida

riittävästi erottaa suoraan ehdotetusta toimenpiteestä johtuvia mahdollisuuksia niistä, jotka jo sisältyvät CCSB:n nykyiseen rakenteeseen, jotta voitaisiin päätellä ehdotetun toimenpiteen johtavan CCSB:n määräävän aseman vahvistumiseen Ison-Britannian cola-markkinoilla [asetuksen N:o 4064/89] 2 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä".

10 Komissio totesi päätöksessään myös, että CCE on luvannut, että niin kauan kuin se käyttää määräysvaltaa CCSB:ssä, CCSB noudattaa TCCEC:n komissiolle vuonna 1989 antamia sitoumuksia (ks. edellä 4 kohta), jotka koskevat luopumista tietyistä kaupallisista menettelytavoista, joita määräävässä asemassa olevan yrityksen harjoittamina pidetään lainvastaisina. Päätöksen 212 kohdan mukaan nämä sitoumukset poistavat "osan epäilyistä, joita kolmannet ilmaisivat menettelyn kuluessa".

## Asian käsittelyn vaiheet

11 Näissä olosuhteissa TCCC ja CCE ovat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 22.4.1997 toimittamillaan kirjelmillä nostaneet kaksi kumoamiskannetta päätöstä vastaan (asiat T-125/97 ja T-127/97).

12 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 2.6.1997 toimittamillaan kirjelmillä oikeudenkäyntiväitteen molemmissa asioissa. CCE esitti huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä 5.9.1997 ja TCCC 8.9.1997.

13 Virgin Trading Company Ltd (jäljempänä Virgin) toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 29.9.1997 väliintulohakemukset, joissa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin molemmissa asioissa tukeakseen komission vaatimuksia.

14 TCCC ja CCE ovat 16.10.1997 päivätyissä kirjelmissään kiistäneet Virginin väliintulointressin ja pyytäneet yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että tietyt näissä asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimitetut asiakirjat käsitellään luottamuksellisesti.

15 Saksan liittotasavalta pyysi 30.10.1997 päivätyillä kirjelmillään saada osallistua oikeudenkäyntiin molemmissa asioissa tukeakseen komission vaatimuksia.

16 CCE ja TCCC toimittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 3.11.1997 väliintulohakemukset, joissa ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin, toinen asiassa T-125/97 ja toinen asiassa T-127/97, tukeakseen toistensa vaatimuksia.

17 Komissio katsoi 10.11.1997 päivätyissä kirjelmissään, että Virginin väliintulohakemusten osalta TCCC:n ja CCE:n vaatimukset asiakirjojen luottamuksellisesta käsittelystä eivät olleet perusteltuja ja että tiettyjen seikkojen luottamukselliseen käsittelyyn Saksan liittotasavallan osalta ei voida suostua.

18 Komissio vastusti 12.11.1997 päivätyssä kirjelmässään edellä mainittuja CCE:n ja TCCC:n väliintulohakemuksia.

19 CCE ja TCCC toimittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 19.11. ja 21.11.1997 hakemukset, joissa ne pyysivät tiettyjen toimittamiensa asiakirjojen luottamuksellista käsittelyä toistensa suhteen.

20 TCCC tukeutuu 7.7.1998 päivätyssä kirjeessään kanteensa tutkittavaksi ottamisen tueksi tiettyjen kilpailuviranomaisten laatimiin asiakirjoihin osoittaakseen, että Ranskan, Italian ja Liettuan kilpailutuomioistuimet ja -viranomaiset ovat jo ottaneet huomioon riidanalaisen päätöksen ja erityisesti sen sisältämät relevanttien markkinoiden määrittelyä koskevat toteamukset TCCC:n intressien vastaisesti — —. Komissio ilmaisi kantansa näiden asiakirjojen sisällöstä 28.8.1998 päivätyssä kirjeessään.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja hyväksyi Virginin ja Saksan liittotasavallan väliintulohakemukset molemmissa asioissa ja hylkäsi TCCC:n ja CCE:n väliintulohakemukset 18.3.1999 antamillaan määräyksillä.

22 Samoilla määräyksillä hyväksyttiin väliaikaisesti TCCC:n ja CCE:n luottamuksellista käsittelyä toistensa suhteen koskevat hakemukset oikeudenkäyntiväitteen käsittelyn osalta.

23 Molemmat asiat siirrettiin laajennetun ensimmäisen jaoston käsiteltäväksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 9.4.1999 tekemällä päätöksellä.

24 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn oikeudenkäyntiväitteen ratkaisemiseksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi työjärjestyksensä 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimenpiteenä komissiota ja CCE:tä vastaamaan tiettyihin kirjallisiin kysymyksiin ja komissiota toimittamaan neuvoa-antavan komitean 7.1.1997 pidetyn kokouksen pöytäkirjan sekä kaikki muut kyseisen komitean jäsenille tätä kokousta varten toimitetut asiakirjat. Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 8.7.1999 pidetyssä istunnossa.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti asiat T-125/97 ja T-127/97 yhdistettiin tuomion antamista varten.

## Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

26 TCCC vaatii kanteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen siltä osin kuin komissio toteaa siinä, että kolajuomien tarjonta Isossa-Britanniassa muodostaa relevantit markkinat, että CCSB:llä

on näillä markkinoilla määräävä asema ja että TCCC:llä on asetuksen N:o 4064/89 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräysvalta CCE:ssä,

toissijaisesti

— kumoaa päätöksen kokonaisuudessaan sikäli kuin tämä on tarpeen edellä mainittujen toteamusten kumoamiseksi ja toteaa, että sitä, että CCE on hankkinut omistukseensa ABGB:n, pidetään asetuksen N:o 4064/89 10 artiklan 6 kohdan mukaisesti soveltuvaksi julistettuna,

ja joka tapauksessa

— julistaa mitättömäksi CCE:n komissiolle 17.2.1997 antaman sitoumuksen ja toteamuksen, jonka perusteella komissio pyysi tätä sitoumusta ja sai sen eli toteamuksen, jonka mukaan CCSB:llä on määräävä asema relevanteilla markkinoilla, jotka käsittävät kolajuomien tarjonnan Isossa-Britanniassa

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja

— toteuttaa muut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asianmukaisiksi katsomat toimenpiteet.

27 Oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan TCCC pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toisaalta joko hylkäämään tämän väitteen tai toteamaan, että riidanalaiseen päätökseen sisältyvillä sitoumuksella ja komission kiistetyillä toteamuksilla ei ole oikeusvaikutuksia, ja toisaalta velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

28 CCE vaatii kanteessaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— julistaa päätöksen pätemättömäksi siltä osin kuin komissio toteaa siinä, että TCCC:llä on asetuksen N:o 4064/89 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräysvalta CCE:ssä, että kolajuomien tarjonta Isossa-Britanniassa muodostaa relevantit markkinat, että CCSB:llä on näillä markkinoilla määräävä asema,

toissijaisesti

— julistaa pätemättömiksi päätökseen sisältyvät seuraavat "päätökset": TCCC:llä on asetuksen N:o 4064/89 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräysvalta CCE:ssä, kolajuomien tarjonta Isossa-Britanniassa muodostaa relevantit markkinat ja CCSB:llä on näillä markkinoilla määräävä asema

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

29 Oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan CCE pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ottamaan nostamansa kanteen tutkittavaksi ja joka tapauksessa velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

30 Komissio vaatii molemmissa asioissa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteet tutkimatta

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31 Virgin vaatii 12.5.1999 toimittamissa väliintulokirjelmissään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteet tutkimatta

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Saksan liittotasavalta vaatii 12.5.1999 toimittamissa väliintulokirjelmissään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jättää kanteet tutkimatta.

Oikeudenkäyntiväite

*Asianosaisten ja muiden osapuolten väitteet ja niiden perustelut asiassa T-125/97*

33 TCCC katsoo, että riidanalainen päätös koskee sitä suoraan ja erikseen ja että päätös on EY:n perustamissopimuksen 173 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) tarkoitettu kannekelpoinen toimi.

34 Asiavaltuutensa osalta TCCC katsoo ensiksi, että riidanalainen päätös selvästi koskee sitä. Komission pääasiallinen väite, jonka mukaan CCSB:llä on TCCC:n tuotteiden ainoana pullottajana Isossa-Britanniassa määräävä asema kolajuomien markkinoilla Isossa-Britanniassa, perustuu TCCC:n mukaan siihen, että CCSB pullottaa ja huolehtii TCCC:n tuotteen eli Coca-Colan jakelusta. Toiseksi sekä toteamus, jonka mukaan CCSB on määräävässä asemassa, että sitoumus, jonka CCE on antanut, rajoittavat merkittävästi CCSB:n liiketoimintaa haitaten TCCC:n tuotteiden myyntiä.

35 Jos komission toteamus, jonka mukaan TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä, on perusteltu, siitä seuraa TCCC:n mukaan se, että riidanalainen päätös koskee TCCC:tä suoraan ja erikseen (ks. asia 113/77, NTN Toyo Bearing ym. v. neuvosto, tuomio 29.3.1979, Kok. 1979, s. 1185, 9 kohta ja yhdistetyt asiat 228/82 ja 229/82, Ford v. komissio, tuomio 28.2.1984, Kok. 1984, s. 1129, 13 kohta).

36 Kannekelpoisen toimen olemassaolon osalta TCCC katsoo, että toteamus määräävästä asemasta aiheuttaa CCSB:lle merkittäviä ja pysyviä seurauksia, jotka

ovat omiaan aiheuttamaan sitovia oikeusvaikutuksia yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 60/81, IBM vastaan komissio, 11.11.1981 antaman tuomion (Kok. 1981, s. 2639, jäljempänä IBM-tapaus) mukaisesti.

37 Ensinnäkin tämä toteamus aiheuttaa TCCC:n mukaan CCSB:lle "erityisen velvollisuuden" siten, että relevanteilla markkinoilla yleensä lailliseksi katsottavaa toimintatapaa voidaankin pitää määräävän aseman väärinkäyttönä, mikä käsiteltävänä olevassa asiassa rajoittaa CCSB:n liiketoiminnan vapautta.

38 Toiseksi komissio voi TCCC:n mukaan käyttää tätä toteamusta vireillä olevissa ja tulevissa asioissa. Tältä osin TCCC toteaa, ettei sen tiedossa ole asiaa, jossa komissio olisi muuttanut kantaansa markkinoiden määrittelystä tai määräävän aseman olemassaolosta samaa yritystä koskevissa peräkkäisissä asioissa (ks. ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamista koskevat 28.11.1979 tehty komission päätös 80/182/ETY (IV/29.672 — Floral) (EYVL 1980, L 39, s. 51) ja 27.11.1981 tehty komission päätös 82/203/ETY (IV/30.188 — Moët et Chandon [London] Ltd) (EYVL 1982, L 94, s. 7)). TCCC:n mukaan ei ole pelkästään hypoteettista olettaa, että sekä sitä että CCSB:tä vastaan aloitetaan menettely. Itse asiassa TCCC:n kilpailija, Virgin Cola Company, on TCCC:n mukaan tehnyt kantelun perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisesta määräävän aseman väärinkäytöstä Isossa-Britanniassa. Riidanalaiseen päätökseen sisältyvän CCSB:n määräävää asemaa koskevan toteamuksen seurauksena TCCC:llä ei ole mielestään mahdollisuutta kiistää tätä koskevaa Virgin Cola Companyn kantelussaan esittämää väitettä. Lisäksi elokuussa 1995 komissio aloitti menettelyn CCBSA:ta vastaan katsoen, että tämä on käyttänyt väärin asemaansa kolajuomien markkinoilla Ranskassa. Ratkaisevaa kysymystä relevanttien tuotemarkkinoiden määrittelystä ei kuitenkaan ratkaistu, vaan menettelyssä jäätiin odottamaan sen menettelyn lopputulosta, joka johti riidanalaisen päätöksen tekemiseen.

39 TCCC lisää, että riidanalainen toteamus uhkaa kasvattaa todennäköisyyttä, että sille määrätään sakko tulevassa menettelyssä, ja se viittaa tältä osin yhteisöjen

tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa 8/66—11/66, Cimenteries CBR ym. vastaan komissio, 15.3.1967 antamaan tuomioon (Kok. 1967, s. 93; Kok. Ep. I, s. 313).

40 Kolmanneksi TCCC katsoo, että on olemassa vakava uhka, että kansalliset tuomioistuimet erityisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa katsovat, että riidanalainen toteamus sitoo niitä, mikä vahingoittaisi TCCC:tä kilpailevien tavaramerkkien haltijoihin nähden ja CCSB:tä tulevien kantelujen tekijöihin nähden (ks. komission 13.2.1993 tekemä ilmoitus komission ja kansallisten tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaa sovellettaessa, (EYVL C 39, s. 6, 20 kohta ja asia C-234/89, Delimitis, tuomio 28.2.1991, Kok. 1991, s. I-935). Tältä osin TCCC vetoaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 77/77, BP vastaan komissio, 29.6.1978 antamaan tuomioon (Kok. 1978, s. 1513), jossa yhteisöjen tuomioistuin otti tutkittavaksi kanteen, jossa kantaja katsoi, että mahdollinen kantelun tekijä voisi myöhemmässä asiassa kansallisessa tuomioistuimessa vedota sitä vastaan komission toteamukseen määräävän aseman väärinkäytöstä (ks. asia 17/78, Deshormes v. komissio, tuomio 1.2.1979, Kok. 1979, s. 189; asia 223/85, RSV v. komissio, tuomio 24.11.1987, Kok. 1987, s. 4617; asia 167/86, Rousseau v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 31.5.1988, Kok. 1988, s. 2705, 7 kohta ja asia T-353/94, Postbank v. komissio, tuomio 18.9.1996, Kok. 1996, s. II-921).

41 Neljänneksi TCCC korostaa, että tiettyjen jäsenvaltioiden, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan, lainsäädännössä säädetään, että komission päätökset sitovat kansallisia tuomioistuimia. Tältä osin TCCC vetoaa High Court of Justicen (Yhdistynyt kuningaskunta) asiassa British Leyland Motor Corp. Ltd vastaan Wyatt Interpart Co. Ltd antamaan tuomioon, jonka mukaan toisaalta yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, jossa otetaan kantaa komission esittämään yrityksen määräävän aseman väärinkäyttöä koskevaan toteamukseen, on kansallisellakin tasolla lainvoimainen vuoden 1972 European Communities Actin nojalla ja jonka mukaan toisaalta sellaisella komission päätöksellä, jota ei ole riitautettu yhteisöjen tuomioistuimessa, on oltava sama vaikutus kuin yhteisöjen tuomioistuimen tuomiolla (1979 CMLR 79). TCCC vetoaa myös asiassa Iberian UK Ltd vastaan BPB Industries Ltd annettuun tuomioon, jossa High Court of Justice katsoi, että olisi oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista sallia kilpailuoikeudellisessa yhteisön menettelyssä osallisina olleiden henkilöiden riitauttaa komission päätöksen pätevyys uudelleen kansallisessa tuomioistuimessa (1996 CMLR 601).

42 CCE:n antaman sitoumuksen osalta TCCC katsoo, että sillä on oikeusvaikutuksia ja että sen vuoksi se on erillinen ja itsenäinen kanteen tutkittavaksi ottamisen peruste oikeuskäytännön mukaisesti (ks. yhdistetyt asiat C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85, C-125/85—C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö ym. v. komissio, nk. sellutapaus, tuomio 31.3.1993, Kok. 1993, s. I-1307). TCCC:n mukaan tämän sitoumuksen seurauksena CCSB ei voi muuten kuin sakkojen määräämisen uhalla noudattaa potentiaalisesti kannattavia liiketoimintastrategioita, joita sen kilpailijat voivat yhä käyttää.

43 TCCC toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen hyväksyminen riidanalaisella päätöksellä ei vaikuta kielteisesti sen nostaman kanteen tutkittavaksi ottamiseen, koska yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-138/89, NBV ja NVB vastaan komissio, 17.9.1992 antamasta tuomiosta (Kok. 1992, s. II-2181; jäljempänä NBV- ja NVB-tapaus) seuraa, ettei päinvastaista voida väittää.

44 Ensinnäkin sekä toteamuksella määräävän aseman olemassaolosta että CCE:n riidanalaisella sitoumuksella on ilmoitetun yrityskeskittymän hyväksymisestä riippumatta haitallisia vaikutuksia, ja ne vaikuttavat CCE:hen siltä osin kuin niissä asetetaan sille erityisiä velvoitteita ja sitä vaaditaan lopettamaan kaikki väärinkäytöksi mahdollisesti katsottavat menettelytavat.

45 Toiseksi, toisin kuin kantajat NBV- ja NVB-tapauksessa, TCCC ei ole osapuoli, joka olisi päässyt tavoitteeseensa komissiossa käydyssä menettelyssä.

46 Kolmanneksi NBV- ja NVB-tapauksen kantajien väite, jonka mukaan kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa heitä vastaan voidaan vedota riidanalaisen päätöksen perustelukappaleisiin, perustuu TCCC:n mukaan oletukseen siitä, että kansalliset tuomioistuimet hyväksyisivät komission arvioinnin ilmoitettujen sopimusten kilpailua rajoittavista vaikutuksista, mutta sivuuttaisivat kyseisen päätöksen sen osan, joka koskee vaikutuksettomuutta jäsenvaltioi-

den väliseen kauppaan. Käsiteltävänä olevassa asiassa uhka siitä, että kansalliset tuomioistuimet tukeutuisivat toteamukseen määräävästä asemasta TCCC:tä vastaan, ei kuitenkaan tarkoita sitä, että nämä tuomioistuimet samalla sivuuttaisivat riidanalaisen päätöksen muut kohdat.

47 Toissijaisesti, jos kanne jätettäisiin tutkimatta, TCCC pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan edellä esitettyjen uhkien välttämiseksi, että komission määräävää asemaa koskeva toteamus oli asiassa tarpeeton ja että sillä ei ole oikeusvaikutuksia.

48 Tältä osin TCCC korostaa, että tehdessään riidanalaista päätöstä asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdan nojalla komission ei olisi tarvinnut lausua lopullisesti määräävästä asemasta ja relevanttien markkinoiden ulottuvuudesta. Tällaiset toteamukset ovat TCCC:n mielestä tarpeen vain, jos komissio tekee asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 3 kohdan nojalla päätöksen, jossa se toteaa yrityskeskittymän yhteismarkkinoille soveltumattomaksi (asia 7/82, GVL v. komissio, tuomio 2.3.1983, Kok. 1983, s. 483, 23 kohta). Tältä osin TCCC viittaa komission käytäntöön, jonka mukaan komissio ei ilmaise kantaansa kysymyksistä, joista on turha esittää näkemyksiä, erityisesti kun on selvää, että ilmoitettu toimi ei vaikuta markkinoilla kilpailua rajoittavasti, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa.

49 TCCC katsoo, että riidanalaisten toteamusten tuomioistuinvalvonnan puuttuminen vaarantaa oikeusvarmuuden, koska kyseessä olevien yritysten on pidettävä niitä joko perusteltuina tai oikeudellisesti vaikutuksettomina. TCCC toteaa, että sillä on oikeus saada yksiselitteinen tieto oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan voidakseen tehdä päätöksiä asian täysin tuntien (ks. asia 169/80, Gondrand Frères ja Garancini, tuomio 9.7.1981, Kok. 1981, s. 1931, 17 kohta ja asia 78/74, Deuka, tuomio 18.3.1975, Kok. 1975, s. 421).

50 Komissio katsoo, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, sillä kanne ei koske päätöksen päätösosaa, vaan ainoastaan eräitä sen perusteluja. Komissio huomauttaa, että toimen perustelut voidaan riitauttaa vain, jos ne ovat välttämätön osa asianosaiselle vastaisen toimen päätösosaan tulevista perusteluista (NBV ja NVB -tapaus, 31 kohta). Riidanalaisen päätöksen päätösosa siltä osin, kuin siinä todetaan ilmoitetun toimenpiteen soveltuvan yhteismarkkinoille ilman, että päätökseen on liitetty asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja ehtoja tai velvoitteita, ei ole oikeusvaikutuksiltaan millään tavoin asianosaiselle vastainen.

51 Komissio toteaa, että CCSB:n erityinen velvollisuus olla toiminnallaan rajoittamatta vääristymätöntä kilpailua yhteismarkkinoilla (asia 322/81, Michelin v. komissio, tuomio 9.11.1983, Kok. 1983, s. 3461) perustuu perustamissopimuksen 86 artiklan välittömään oikeusvaikutukseen ilman, että komission on tarpeen tehdä tätä kysymystä koskevaa päätöstä. Tältä osin komissio lisää, että riidanalaisen päätöksen päätösosa ei sisällä toteamusta määräävästä asemasta.

52 Vaikutuksista, joita tällaisella riidanalaisen päätöksen perusteluihin sisältyvällä toteamuksella voi olla tulevien asioiden käsittelyyn perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla, komissio esittää, että kyseisen artiklan soveltamista koskevat päätökset sisältävät määräävän aseman olemassaolosta ja sen väärinkäytöstä perustellun arvion, josta voidaan nostaa kanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

53 Kantajan väitteestä, jonka mukaan määräävän aseman olemassaolon toteamisesta seuraa sille sakkojen määräämisen uhka muissa asioissa, komissio toteaa, että kuten asiaa koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee, tällainen toteamus ei sellaisenaan ole kyseisen yrityksen kannalta syytös (ks. em. asia Michelin v. komissio, tuomion 57 kohta). Joka tapauksessa tulevan oikeudellisen tilanteen

epävarmuutta koskeva intressi ei voi myöskään olla kanteen tutkittavaksi ottamisen perusteena (NBV- ja NVB-tapaus, tuomion 33 kohta).

54 Komissio toteaa, toisin kuin kantaja, että kansallista tuomioistuinta sitoo ainoastaan päätöksen päätösosa, jossa toimi todetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi, eivätkä toteamukset, jotka eivät ole välttämätön osa tätä päätösosaa tukevista perusteluista. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on korostanut NBV- ja NVB-tapauksessa antamassaan tuomiossa, kansalliset tuomioistuimet voivat, jos jokin on niille epäselvää, aina esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön.

55 Väitteestä, jonka mukaan eräiden jäsenvaltioiden, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan, lainsäädännön nojalla komission päätökset sitovat kansallisia tuomioistuimia, komissio toteaa vastineenaan, että kantajan mainitsema oikeuskäytäntö koskee päätöksiä määräävän aseman väärinkäytöstä, joita ei missään tapauksessa voida riitauttaa kansallisessa tuomioistuimessa, jos niitä ei ole riitautettu yhteisöjen tuomioistuimissa tai jos kanne on hylätty, mistä ei ole kyse käsiteltävänä olevassa asiassa. Olisi lisäksi yhteisön oikeuden autonomian periaatteen ja ensisijaisuusperiaatteen vastaista, jos kumoamiskanteen tutkittavaksi ottaminen riippuisi kansallisten oikeusjärjestysten erityispiirteistä.

56 Komissio kiistää myös sen, että CCE:n antama sitoumus voisi olla kanteen tutkittavaksi ottamisen perusteena, sillä kyseinen sitoumus ei sisälly päätöksen päätösosaan, eikä siihen liity asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja ehtoja tai velvoitteita eikä se ole välttämätön osa tätä päätösosaa tukevista perusteluista. Tätä näkemystä tukevat komission fuusiovalvontaryhmän (Merger Task Force, jäljempänä MTF) johtajan Drauzin 8.1. ja 9.1.1997 CCE:lle osoittamat kirjeet.

57 TCCC katsoo oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan, että komission pääasiallinen väite on ristiriidassa IBM-tapauksessa annetun tuomion kanssa, koska se perustuu riidanalaisten toteamusten sijaintiin riidanalaisessa päätöksessä eikä niiden aiheuttamiin oikeusvaikutuksiin. Lisäksi edellä mainitussa sellutapauksessa yhteisöjen tuomioistuimen lähtökohtana olivat sitoumusten luontaiset oikeusvaikutukset yleisesti eikä se viitannut siihen, että riidanalaista sitoumusta ei ollut mainittu kyseisen päätöksen päätösosassa, vaan että se oli päätöksen liitteenä, ja totesi, että kyseinen sitoumus on kannekelpoinen toimi.

58 TCCC kiistää myös komission väitteen, jonka mukaan riidanalaiset toteamukset eivät ole "välttämätön osa" päätöksen päätösosaa tukevista perusteluista, minkä vuoksi ne eivät ole tuomioistuinvalvonnan alaisia. Ensinnäkin tällainen väite jättäisi huomiotta sen seikan, että komission päätökseen sisältyvällä toteamuksella määräävän aseman olemassaolosta, jos toteamus on perusteltu, on oikeusvaikutuksia, vaikka se ei olisikaan "välttämätön osa" päätöksen päätösosaa tukevista perusteluista. Toiseksi komissio on sen väitteen perusteella, jonka mukaan CCSB:llä on määräävä asema, todennut, että koska ei ole tarpeeksi todisteita päätellä ilmoitetun toimenpiteen johtavan tämän määräävän aseman vahvistumiseen, kyseinen toimi on todettava yhteismarkkinoille soveltuvaksi (päätöksen 215 kohta).

59 TCCC katsoo myös, että toisin kuin komissio väittää, perustamissopimuksen 86 artiklan välitön oikeusvaikutus ei estä sellaisen kanteen ottamista tutkittavaksi, joka on nostettu tämän määräyksen soveltamista koskevasta päätöksestä.

60 Erityisesti kysymys siitä, onko yrityksellä määräävä asema, voidaan ratkaista ainoastaan monipuolisen oikeudellisia, taloudellisia ja tosiseikkoja koskevan arvioinnin jälkeen useiden tekijöiden vertailun perusteella. Käsiteltävänä olevassa asiassa se, että riitautetun määräävän aseman arvioiminen on vaatinut riidanalaisessa päätöksessä 63 kohtaa, osoittaa TCCC:n mielestä riidanalaisen toteamuksen merkityksen käsiteltävänä olevassa asiassa ja saa epäilemään, että komissio ei tutki tätä kysymystä uudelleen tulevissa CCSB:tä koskevissa asioissa. Lisäksi tästä määräävän aseman olemassaolosta ei oltu yksimielisiä neuvoa-antavassa komiteassa (yrityskeskittymiä käsittelevän neuvoa-antavan komitean

lausunto, joka annettiin 7.1.1997 pidetyssä komitean 42. kokouksessa ja joka koskee päätösluonnosta asiassa IV/M.794 — Coca-Cola Enterprises Inc./Amalgamated Beverages Great Britain (EYVL 1997, C 243, s. 12)).

61 TCCC:n mukaan komission väite, jonka mukaan kaikki perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla tulevaisuudessa tehtävät päätökset määräävän aseman olemassaolosta on aina perusteltava, on merkityksetön, koska käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse siitä, perustuvatko tällaiset perustelut aikaisempiin, samaa yritystä koskeviin päätöksiin sisältyviin toteamuksiin, kuten tapahtui 24.7.1991 tehdyssä päätöksessä 92/163/ETY (IV/31.043 — Tetra Pak II) (EYVL 1992, L 72, s. 1, 93 ja 98 kohta). Lisäksi myöhemmässä asiassa N:o IV/M.833, The Coca-Cola Company vastaan Carlsberg A/S, esittämässään väitetiedoksiannossa komissio on jo viitannut riidanalaiseen päätökseen sisältyviin relevanttien markkinoiden määrittämistä koskeviin toteamuksiin.

62 Riidanalaisen päätöksen vaikutuksista oikeudenkäynteihin kansallisissa tuomioistuimissa TCCC katsoo, että toisin kuin komissio väittää, NBV- ja NVB-tapauksesta ei seuraa, että kansallisen tuomioistuimen on otettava huomioon ainoastaan kilpailusääntöjen soveltamista koskevan päätöksen päätösosa. Väitteensä tueksi TCCC tukeutuu Belgian kilpailuneuvoston asiassa P&G vastaan Tambrands 23.5.1997 tekemään päätökseen nro 97-C/C-12 ja Italian kilpailuviranomaisen päätökseen Finmeccanica vastaan Aviofer (tiedotuslehti nro 52/26, 1997), joissa kyseiset viranomaiset ovat perustelleet relevanttien tuotemarkkinoiden määrittelyään komission aikaisempiin päätöksiin sisältyneillä relevantteihin markkinoihin liittyvillä toteamuksilla ja arvioinneilla.

63 TCCC lisää, että vaikka komission päätös ei sitoisi kansallisia tuomioistuimia, ne sekä kansalliset kilpailuviranomaiset ovat kuitenkin tosiasiassa sidottuja komission aikaisempiin samoja asianosaisia koskeviin päätöksiin. TCCC katsoo, että komission väite, jonka mukaan EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) mukaisen ennakkoratkaisukysymyksen avulla TCCC

voi saada kiistetyt toteamukset tuomioistuinvalvonnan piiriin, on myös pitämätön. Jos kansallinen tuomioistuin tulevassa, samoja asianosaisia koskevassa asiassa päättää ottaa huomioon riidanalaiseen päätökseen sisältyvät toteamukset, päätöksen pätevyydestä tai tulkinnasta ei esitetä perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitettua kysymystä.

64 Lopuksi TCCC kiistää sen, että riidanalainen sitoumus olisi annettu omasta tahdosta ja että sen tarkoituksena olisi ainoastaan poistaa kolmansien ilmaisemat epäilyt. Menettelyn toisen vaiheen aloittamista koskevasta päätöksestä ilmenee TCCC:n mielestä, että komissio oli alusta lähtien pitänyt kilpailunäkökulmasta kolmansien huomautuksia kaikkein painavimpina (24—27 kohta). Joka tapauksessa edellä mainitusta sellutapauksesta seuraa TCCC:n mukaan, että sitoumus ei ole yksipuolinen ja kilpailusääntöjen soveltamista koskevasta päätöksestä erillinen toimi, sillä tällaisella sitoumuksella luodut velvoitteet on rinnastettava kilpailusääntöjen rikkomisen lopettamista koskeviin määräyksiin. Yhteisöjen tuomioistuin on siten mainitussa tapauksessa katsonut, että tekemällä sitoumuksen kantajat ovat omista syistään suostuneet myöntymään päätökseen, jonka komissio olisi toimivaltansa puitteissa voinut tehdä yksipuolisesti.

65 Väliintulija Virgin yhtyy komission näkemyksiin.

66 Saksan liittotasavalta katsoo myös, että riidanalaiset toteamukset eivät ole oikeuskäytännössä tarkoitettuja kannekelpoisia toimia. Se viittaa tältä osin Saksan oikeuskäytäntöön, jonka mukaan päätökseen sisältyvä toteamus yrityksen osallisuudesta oligopoliin ei saa aikaan yritykselle haitallisia vaikutuksia, koska tällaisen markkinavoiman saaminen on tosiasiassa osoitus yrityksen "hyvästä suorituksesta" ja jopa markkinointivaltti. Lisäksi Saksan yrityskeskittymien valvonnassa kyseessä olevien yritysten on hyväksyttävä markkinavoimaan liittyvät toteamukset, mikä pätee markkinoita hallitsevaan oligopoliinkin.

*Asianosaisten ja muiden osapuolten väitteet ja niiden perustelut asiassa T-127/97*

67 CCE katsoo, että toisaalta komission riidanalaisessa päätöksessä tekemät toteamukset siitä, että TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä, että kolajuomat muodostavat relevantit markkinat ja että CCSB:llä on määräävä asema näillä markkinoilla, ja toisaalta CCSB:n kilpailukäyttäytymistä koskeva sitoumus ovat päätöksiä tai päätöksen osia ja että ne ovat perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla kannekelpoisia.

68 CCE väittää, että kiistettyjen toteamusten sijainti riidanalaisessa päätöksessä on kanteen tutkittavaksi ottamisen kannalta merkityksetön. Tältä osin se viittaa IBM -tapaukseen ja yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 229/86, Brother Industries y.m. vastaan komissio, 30.9.1987 antamaan määräykseen (Kok. 1987, s. 3757), jonka mukaan päätöksen perustelukappaleet voivat ilmaista päätöksestä erillisen kannekelpoisen toimen. Lisäksi riidanalaiset toteamukset tukevat riidanalaisen päätöksen päätösosaa toisin kuin NBV- ja NVB-tapauksessa.

69 Erityisesti toteamus, jonka mukaan TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä, muuttaa selvästi CCE:n oikeudellista asemaa, koska aina, kun CCE haluaa tehdä uusia yrityskauppoja, TCCC:n toiminta ja liikevaihto on otettava huomioon arvioitaessa vaikutuksia kilpailuun. Komission väitteestä, jonka mukaan tämä toteamus ei sisälly riidanalaisen päätöksen päätösosaan eikä ole välttämätön osa sitä tukevista perusteluista, CCE toteaa, että menettelyn toinen vaihe aloitettiin nimenomaan siksi, että komissio oli vakuuttunut määräysvallan olemassaolosta.

70 Sama koskee riidanalaista toteamusta, jonka mukaan CCSB:llä on määräävä asema kolajuomien markkinoilla Isossa-Britanniassa. Tällainen toteamus saa aikaan CCE:lle ja CCSB:lle edellä mainitussa asiassa Michelin vastaan komissio tarkoitetun erityisen vastuun. Lisäksi tämä toteamus yhdessä TCCC:n määräysvaltaa koskevan toteamuksen kanssa aiheuttaa CCE:lle sakkojen määräämisen

uhan tulevissa menettelyissä, vaikka TCCC olisi yksin vastuussa kilpailusääntöjen rikkomisesta. Vaikka riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa ei viitata nimenomaisesti toteamukseen määräävän aseman olemassaolosta, tätä artiklaa on kuitenkin luettava niin, että tällaisesta asemasta huolimatta ilmoitettu toimi todetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

71 CCE katsoo, että riidanalainen sitoumus on perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi. Siitä seuraa CCE:hen ja CCSB:hen kohdistuvia oikeusvaikutuksia ja se tukee toteamusta, jonka mukaan TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä, koska sitä sovelletaan ainoastaan TCCC:n tytäryhtiöihin, joista tämä omistaa yli 51 prosenttia (ks. em. sellutapaus). CCE korostaa, toisin kuin komissio väittää, että komissio vaati sitä antamaan tämän sitoumuksen neuvoa-antavan komitean 7.1.1997 pidettyä kokousta seuraavana päivänä (ks. 8.1.1997 päivätty kirje, joka on kanteen liitteenä 2). Komissio oli kuitenkin esittänyt riidanalaisen sitoumuksen komitealle niin kuin CCE olisi jo antanut sen. Lisäksi komissio oli jo maininnut kyseisen sitoumuksen toisessa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa koskevassa menettelyssä (CS:n ja CCE:n välisten lisenssisopimusten hyväksyminen, IP/97/148).

72 CCE toteaa seuraavaksi, että sillä on hyväksyttävä intressi päätöksen kumoamiseksi siltä osin kuin päätös voi muodostaa ennakkotapauksen sekä komission että kansallisten tuomioistuinten ja kilpailuviranomaisten suhteen. Toisin kuin komissio väittää, kyse ei ole tulevista epävarmoista tapauksista, sillä komissiolle on jo tehty kaksi CCE:tä koskevaa kantelua. Erään keskittymän julistamisesta yhteismarkkinoille soveltuvaksi 21 päivänä joulukuuta 1994 tekemässään päätöksessä 95/421/EY (asia nro IV/M.484 — Krupp/Thyssen/Riva/Falck/Tadfin/AST) (EYVL L 251 s. 18) komissio on CCE:n mukaan viitannut aikaisempaan EHTY-sopimuksen perusteella tehtyyn päätökseen sen toteamiseksi, että maantieteelliset markkinat olivat maailmanlaajuiset (päätöksen 42 kohta). Asetuksen N:o 4064/89 mukaisesta menettelystä 14.2.1995 tekemässään päätöksessä 95/354/EY (asia nro IV/M.477 — Mercedes-Benz/Kässboher) (EYVL L 211, s. 1) komissio on maininnut nimenomaisesti kaksi aikaisempaa päätöstä sen päätelmänsä tueksi, jonka mukaan oli määritettävä kahdet relevantit markkinat (päätöksen 14 ja 65 kohta). Lisäksi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut asiassa T-46/92, Scottish Football vastaan komissio, 9.11.1994 antamassaan tuomiossa (Kok. 1994, s. II-1039) tutkittavaksi sellaisen

kantajan kanteen, joka halusi suojautua 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 eli perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäisen täytäntöönpanoasetuksen (EYVL 1962, 13, s. 204; jäljempänä asetus N:o 17) 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti komission toimesta tehtävien muiden päätösten uhkaa vastaan. CCE:n mukaan komission päätös, joka sisältää tietyn tosiasiallisen tilanteen arviointia kilpailusääntöjen suhteen, vaikuttaa välttämättä kansallisiin tuomioistuimiin ja kilpailuviranomaisiin, vaikkei se sido niitä oikeudellisesti.

73 CCE katsoo vielä, että yhteisön oikeuden ensisijaisuusperiaatteen nojalla kansallinen tuomioistuin ei voi julistaa komission päätöstä pätemättömäksi ja että EY:n perustamissopimuksen 5 artiklasta johtuvan lojaalia yhteistyötä koskevan velvoitteen johdosta kansallisten viranomaisten oletetaan välttävän yhteisön toimielinten päätösten kanssa ristiriidassa olevien päätösten antamista (High Court of Justicen asiassa Iberian UK Ltd vastaan BPB Industries antama tuomio, 1996 CMLR 601, ja Ranskan kilpailuneuvoston 29.10.1996 tekemä päätös nro 96-D-67).

74 Komissio väittää, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat myös, koska kanne ei koske riidanalaisen päätöksen päätösosaa, vaan joitakin sen perusteluista, jotka eivät ole perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuja kannekelpoisia toimia. Se katsoo, että CCE:n kanteensa tutkittavaksi ottamisen tueksi esittämät perustelut on hylättävä samoista syistä kuin asian T-125/97 kanteen osalta esitetyt perustelut.

75 Komissio kiistää myös CCE:n väitteen, jonka mukaan toteamuksella TCCC:n määräysvallasta CCE:ssä olisi oikeusvaikutuksia, jos CCE tekisi uusia yritystyskauppoja Euroopassa. Komission mukaan kyse on tulevista epävarmoista tilanteista eikä tällainen toteamus myöskään sisälly riidanalaisen päätöksen päätösosaan eikä ole välttämätön osa sitä tukevista perusteluista.

76 Väliintulijat Virgin ja Saksan liittotasavalta esittävät samat perustelut kuin asian T-125/97 kanteen osalta.

*Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta*

77 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuja, kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia tai päätöksiä ovat sellaiset toimenpiteet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi (ks. em. IBM-tapaus, tuomion 9 kohta; yhdistetyt asiat C-68/94 ja C-30/95, Ranska ym. v. komissio, tuomio 31.3.1998, Kok. 1998, s. I-1375, 62 kohta ja asia T-87/96, Assicurazioni Generali ja Unicredito v. komissio, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. II-203, 37 kohta).

78 Sen ratkaisemiseksi, onko tietyllä toimella tai päätöksellä tällaisia vaikutuksia, on tutkittava sen aineellista sisältöä (ks. asia C-50/90, Sunzest v. komissio, määräys 13.6.1991, Kok. 1991, s. I-2917 ja em. asia Ranska ym. v. komissio, tuomion 63 kohta).

79 Tästä seuraa käsiteltävänä olevassa asiassa, että pelkästään se, että ilmoitettu toimi julistetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi riidanalaisessa päätöksessä ja että päätös ei siten periaatteessa ole kantajille vastainen, ei vapauta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta tutkimasta, onko riidanalaisilla toteamuksilla sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin.

Toteamus määräävän aseman olemassaolosta

80 On aluksi huomautettava, kuten komissio on korostanut, että yrityksille perustamissopimuksen 86 artiklan nojalla asetetut velvoitteet (ks. em. asia Michelin v. komissio, tuomion 57 kohta; asia T-51/89, Tetra Pak v. komissio, tuomio 10.7.1990, Kok. 1990, s. II-309, 23 kohta, asia T-111/96, ITT Promedia v. komissio, tuomio 17.7.1998, s. II-2937, 139 kohta ja asia T-228/97, Irish Sugar v. komissio, tuomio 7.10.1999, Kok. 1999, s. 2969, 112 kohta) eivät edellytä sitä, että näiden yritysten määräävä asema olisi todettu komission päätöksessä, vaan ne johtuvat suoraan tästä perustamissopimuksen määräyksestä. Kun yritys on määräävässä asemassa, sen on edellä mainitun oikeuskäytännön mukaisesti tarpeen mukaan muutettava käyttäytymistään, jotta se ei estä tehokasta kilpailua markkinoilla, riippumatta mahdollisesta komission tätä koskevasta päätöksestä.

81 Komission toteamuksella määräävän aseman olemassaolosta, vaikka se tosiasiassa on omiaan vaikuttamaan kyseisen yrityksen tulevaan toimintatapaan ja kaupalliseen strategiaan, ei ole IBM-tapauksessa tarkoitettuja sitovia oikeusvaikutuksia. Tällainen toteamus perustuu markkinoiden rakenteen ja markkinoilla kulloisenkin komission päätöksen tekohetkellä vallitsevan kilpailutilanteen arviointiin. Määräävässä asemassa olevaksi katsottavan yrityksen käyttäytyminen, jota yrityksen on alettava toteuttaa välttyäkseen rikkomasta perustamissopimuksen 86 artiklaa, riippuu siten useista, markkinoilla kullakin hetkellä vallitsevia kilpailuolosuhteita kuvaavista tekijöistä.

82 Perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamista koskevan mahdollisen päätöksen yhteydessä komission on lisäksi määritettävä uudelleen relevantit markkinat ja arvioitava uudelleen kilpailuolosuhteet, mikä ei välttämättä perustu samoihin pohdintoihin, joihin määräävän aseman olemassaoloa koskeva aikaisempi päätös perustui.

83 Siten käsiteltävänä olevassa asiassa se, että riidanalainen toteamus voisi perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamista koskevan päätöksen yhteydessä vaikuttaa komissioon, kuten komissio itse totesi suullisessa käsittelyssä, ei merkitse sitä, että pelkästään tästä syystä tällä toteamuksella olisi IBM-tapauksessa tar-

koitettuja sitovia oikeusvaikutuksia. Toisin kuin TCCC väittää, TCCC ei ole menettänyt mahdollisuuttaan nostaa kumoamiskanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa mahdollisesta CCSB:n määräävän aseman väärinkäytön toteavasta komission päätöksestä.

84 Määräävän aseman olemassaoloa koskevan toteamuksen mahdollisista vaikutuksista kansallisten tuomioistuinten suorittamaan kilpailusääntöjen soveltamiseen on todettava, että riidanalainen päätös ei perustu perustamissopimuksen 86 artiklaan, vaan asetukseen N:o 4064/89, ja että se ei vaikuta lainkaan kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan soveltaa 86 artiklaa.

85 Joka tapauksessa kansallisen tuomioistuimen mahdollisuus päätyä samaan toteamukseen CCSB:n määräävän aseman olemassaolosta sen soveltaessa komission päätöskäytännön valossa suoraan perustamissopimuksen 86 artiklaa ei myöskään merkitse sitä, että riidanalaisella toteamuksella olisi sitovia oikeusvaikutuksia. Kansallinen tuomioistuin ei ole sidottu komission aikaisempiin toteamuksiin arvioidessaan CCSB:n riidanalaisen päätöksen jälkeistä toimintaa CCSB:n ja kolmannen välisessä riita-asiassa. On täysin mahdollista päätellä komission riidanalaisen päätöksen tekemisen aikaan toteamasta poiketen, että CCSB ei ole enää määräävässä asemassa.

86 TCCC:n kanteensa tutkittavaksi ottamisen tueksi mainitsema oikeuskäytäntö ei horjuta näitä päätelmiä. Ensinnäkin edellä mainitussa asiassa BP vastaan komissio annetun tuomion osalta on todettava, että se koskee yrityksen oikeutta tutkituttaa yhteisöjen tuomioistuimissa sellaisen komission päätöksen laillisuus, jossa sen väitetään rikkoneen perustamissopimuksen 86 artiklaa, vaikka sen maksettavaksi ei ole määrätty sakkoa. Sikäli kuin määräävän aseman väärinkäytön toteava päätös voi toimia kolmannen kansallisessa tuomioistuimessa nostaman mahdollisen vahingonkorvauskanteen perusteena, sillä, jolle päätös on

osoitettu, on kiistaton intressi nostaa päätöksestä kumoamiskanne. Käsiteltävänä olevassa asiassa kantajilla ei kuitenkaan ole tällaista intressiä, koska riidanalaisessa päätöksessä ei ole kyseenalaistettu ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille eikä todettu CCSB:n syyllistyneen asemansa väärinkäyttöön.

87 Edellä mainitussa asiassa Deshormes vastaan komissio annetun tuomion merkittävyyden osalta on todettava, että tässä tuomiossa uransa etenemisen kannalta monitahoisessa tilanteessa olevalla kantajalla katsottiin olevan hyväksyttävä, todellinen ja voimassa oleva intressi riitauttaa päätös, jonka vaikutukset toteutuisivat vasta kantajan eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Käsiteltävänä olevassa asiassa on kuitenkin huomattava, että pelkkä riidanalaisen päätöksen perusteluihin sisältyvä toteamus CCSB:n määräävän aseman olemassaolosta ei lainkaan koske sitä, miten tämä markkina-asema mahdollisesti kehittyy, eikä sillä ole sitovia oikeusvaikutuksia tulevaisuuteen nähden. Samasta syystä edellä mainitussa asiassa Rousseau vastaan tilintarkastustuomioistuin annetulla tuomiolla ei myöskään ole merkitystä.

88 Edellä mainitussa asiassa RSV vastaan komissio annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on todellakin hyväksynyt sen, että kantajalla oli hyväksyttävä intressi nostaa kumoamiskanne komission päätöksestä, jossa määrättiin Alankomaiden kuningaskunnan sille myöntämän lainvastaisen tuen takaisinmaksusta, vaikka sen piti Alankomaiden lainsäädännön ja kantajaa vastaan jo nostettujen kansallisten menettelyiden mukaisesti maksaa takaisin konkurssin tai maksukyvyttömyyden sattuessa saadun tuen määrä. Tämän ratkaisun perusteluna on se, että jos kantaja voi kansallisen oikeuden keinoin riitauttaa tämän takaisinmaksun, kyseinen päätös on Alankomaiden hallituksen maksuvaatimuksen ainoa peruste (tuomion 9 ja 10 kohta). Käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalainen toteamus ei kuitenkaan ole perusteena muille komission CCSB:tä vastaan tekemille kilpailusääntöjen rikkomista koskeville päätöksille.

89 Edellä mainitussa asiassa Postbank vastaan komissio annetun tuomion osalta on todettava, että vaikka kanne komission päätöksestä, jolla kolmansille annettiin lupa toimittaa kansallisille tuomioistuimille kantajan luottamuksellisina pitämiä tietoja sisältäviä asiakirjoja, otettiin tutkittavaksi, tämä johtuu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kannasta, jonka mukaan tällainen päätös voi olla EY:n perustamissopimuksen 214 artiklan (josta on tullut EY 287 artikla) ja

asetuksen N:o 17 20 artiklan vastainen. Käsiteltävänä olevassa asiassa pelkkä toteamus määräävän aseman olemassaolosta ei kuitenkaan voi olla yhteisön oikeuden säännösten vastainen.

90 TCCC:n väite, jonka mukaan toteamus määräävän aseman olemassaolosta on tarpeen vain, jos komissio tekee asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 3 kohdan nojalla päätöksen siitä, että ilmoitettu toimenpide ei sovellu yhteismarkkinoille, on hylättävä merkityksettömänä. Kun komissio aikoo julistaa ilmoitetun toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltuvaksi, sen on kunkin toimenpiteen erityispiirteet huomioon ottaen perusteltava päätöksensä riittävästi, jotta kolmannet voivat halutessaan tutkituttaa komission arvioinnin pätevyyden yhteisöjen tuomioistuimissa. Vaikka onkin totta, kuten TCCC on korostanut, että komission päätöskäytännöstä ilmenee, että komissio arvioi relevanttien markkinoiden määrittämistä ja näiden markkinoiden toimijoita yksityiskohtaisesti yleensä vain, jos se aikoo tehdä päätöksen soveltumattomuudesta yhteismarkkinoille, tällaisen arvioinnin tekeminen on edellä mainittu perusteluvelvollisuus huomioon ottaen täysin mahdollista, kun komissio tekee päätöksen soveltumisesta yhteismarkkinoille esimerkiksi asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdan nojalla.

91 Kantajien mainitseman sakkojen määräämistä kilpailusääntöjen rikkomisen vuoksi koskevan uhan osalta on huomautettava, että tällainen mahdollinen uhka ei aiheudu kantajille pelkästä toteamuksesta, jonka mukaan CCSB on tietyllä hetkellä määräävässä asemassa, vaan kantajien päätöksestä käyttäytyä tavalla, joka on määräävän aseman väärinkäyttöä. TCCC:n viittauksella edellä mainitussa asiassa Cimenteries CBR ym. vastaan komissio annettuun tuomioon ei ole tässä suhteessa merkitystä. Se, että yhteisöjen tuomioistuimen mukaan sopimuksen osapuolet voivat riitauttaa asetuksen N:o 17 15 artiklan 6 kohdan nojalla tehdyn komission päätöksen, johtuu siitä, että tällainen päätös vie niiltä lopullisesti mahdollisuuden saada 15 artiklan 5 kohdan mukaista oikeudellista suojaa ja aiheuttaa niille vakavan rahallisten seuraamusten uhan (tuomion 105 ja 106 kohta; ks. myös asia T-19/91, Vichy v. komissio, tuomio 27.2.1992, Kok. 1992, s. II-415, 16 kohta). Kyseinen immuniteetti myönnetään kuitenkin ainoastaan ilmoituksessa kuvatun toiminnan suhteen eikä se anna suojaa muun kuin kyseisen sopimuksen kohteena olevan tulevan toiminnan osalta. Käsi-

teltävänä olevassa asiassa riidanalainen toteamus ei kuitenkaan poista kantajilta erityisen säännöksen nojalla myönnettyä oikeudellista suojaa eikä sen tarkoituksena ole rajoittaa CCSB:n tiettyä toimintaa, jota komissio on jo tutkinut.

92 Edellä esitetystä seuraa, että pelkällä riidanalaiseen päätökseen sisältyvällä toteamuksella CCSB:n määräävän aseman olemassaolosta ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, joten kantajien kannetta sen pätevyydestä ei tutkita.

Toteamus relevanttien markkinoiden määrittämisestä

93 Koska kantajien kannetta toteamuksesta, joka koskee CCSB:n määräävän aseman olemassaoloa, ei tutkita, myöskään niiden kannetta edeltävästä toteamuksesta, joka koskee kolajuomien markkinoiden olemassaoloa, ei — sitä suuremmalla syyllä — tutkita.

Riidanalainen sitoumus

94 Aluksi on todettava, että vaikka CCE on väittänyt kirjelmissään riidanalaisen sitoumuksen tuottavan siihen kohdistuvia oikeusvaikutuksia, ainoastaan TCCC on kanteessaan vaatinut riidanalaisen päätöksen kumoamista sen vuoksi, että kyseinen sitoumus sisältyy päätöksen perusteluihin. Vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin CCE täsmensi, ettei se ole vaatinut riidanalaisen sitoumuksen nimenomaista kumoamista siksi, että tämä "oli riidanalaisen päätöksen erottamaton osa ja ettei se ollut erillinen oikeustoimi". Se lisäsi istunnossa, että riidanalainen sitoumus oli itse asiassa sen tekemä toimi eikä se siten voinut olla kumoamiskanteen kohteena.

95 Tästä seuraa, että koska CCE ei ole vaatinut päätöksen kumoamista sikäli kuin kysymys on riidanalaisesta sitoumuksesta, ainoastaan TCCC:n tämän sitoumuksen väitettyjä oikeusvaikutuksia koskevat perustelut otetaan huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnissa.

96 Tältä osin on aluksi syytä hylätä komission väite, jonka mukaan kantajien kannetta riidanalaisen sitoumuksen laillisuudesta ei pidä tutkia, koska tämä sitoumus ei ole asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu varsinainen ehto. Asiaa koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee, että tällainen sitoumus voi olla kumoamiskanteen kohteena, jos sen aineellisen sisällön tutkimisen perusteella käy ilmi, että sillä on IBM-tapauksessa tarkoitettuja sitovia oikeusvaikutuksia (ks. myös em. asia Ranska ym. v. komissio, tuomion 60—69 kohta). Lisäksi on syytä mainita, että komissio on itse todennut kirjallisissa vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin, että tietyillä sitoumuksilla, jotka on mainittu ainoastaan perusteluissa asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tehdyissä päätöksissä, voi mahdollisesti olla tällaisia oikeusvaikutuksia.

97 Näin ollen sen määrittämiseksi, onko riidanalaisella sitoumuksella sitovia oikeusvaikutuksia, on tutkittava, onko se asetettu ilmoitetun toimenpiteen soveltuvaksi julistamisen ehdoksi siten, että sen loukkaamisen vuoksi komissio voi peruuttaa päätöksensä, kuten se on kirjallisissa vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin katsonut voivansa tehdä tiettyjen asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tehtyjen soveltuvaksi julistamista koskevien päätösten osalta.

98 Asiakirjoista ja osapuolten vastauksista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin seuraa, että komission 13.9.1996 tekemä päätös asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta on tehty muiden syiden ohella siksi, että menettelyn ensimmäisessä vaiheessa kolmannet esittivät voimakkaita vastalauseita ilmoitetun toimen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille (ks. TCCC:n oikeudenkäyntiväitettä koske-

vien huomautusten liite 3 ja erityisesti komission asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla tekemän päätöksen 23 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

99 Asiakirjoista ilmenee myös, että 19.12.1996 pidettyä kantajien ja kilpailuasioista vastaavan komission jäsenen Van Miertin välistä kokousta seuraavana päivänä komissiolle lähettämässään kirjeessä CCE on ehdottanut useita sitoumuksia, joita se voisi antaa, siltä osin kuin ne olisivat tarpeen, jotta komissio hyväksyisi ilmoitetun toimenpiteen. Kirjeessä todettiin seuraavaa:

"Näiden ehdotusten tarkoituksena on selvittää väitetiedoksiannossa ilmaistut ongelmat, jos katsotaan asianmukaiseksi ehdottaa toimen kieltämistä. — — Tästä kannasta riippumatta asianosaiset ovat kuitenkin aina ilmaisseet tahtonsa selvittää komission väitetiedoksiannossaan ilmoittamat ongelmat esittämällä toimeen asiallisia ja kohtuullisia, olennaisiin rakenteisiin puuttuvia muutoksia — — . Asianosaiset uskovat, että ehdotetut jäljempänä esitetyt sitoumukset, joilla on niiden liiketoiminnan osalta pitkälle ulottuvia seurauksia, saavuttavat tämän tavoitteen ja ratkaisevat väitetiedoksiannossa mainitut erityiset ongelmat — — . Jos komissio pitää hyväksyttävinä näitä ehdotuksia, asianosaiset ovat valmiita muotoilemaan ne kirjallisiksi sitoumuksiksi. Tältä pohjalta uskomme, että toimi voidaan esitellä komissiolle yrityskeskittymien valvonnasta annetun asetuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisen soveltuvaksi julistamista koskevan päätöksen saamiseksi." (asiassa T-125/97 nostetun kanteen liite 13)

100 Neuvoa-antavan komitean kokousta — joka pidettiin 7.1.1997 ja jonka aikana CCE:n ehdottamasta sitoumuksesta keskusteltiin yksityiskohtaisesti — seuraavana päivänä MTF:n johtaja vastasi edellä mainittuun kirjeeseen 8.1.1997 päivätyllä kirjeellä seuraavasti:

"Viittaan komission jäsen Van Miertille osoitettuun, 20.12.1990 päivättyyn kirjeeseen, jossa nimenomaisesti ehdotetaan eräitä sitoumuksia, joita asianosaiset

ovat valmiita tekemään. Pyydämme Teitä vahvistamaan kirjallisesti tulevaa käyttäytymistä koskevan sitoumuksen eli sen, että niin kauan kuin CCE käyttää määräysvaltaa CCSB:ssä, CCSB noudattaa Coca-Cola Export Corporationin komissiolle vuonna 1989 antamassa sitoumuksessa esitettyjä rajoituksia. — — Mielestämme tällainen sitoumus oikein täytäntöönpantuna poistaisi osan kolmansien ilmaisemista epäilyistä."

101 Kuten neuvoa-antavan komitean lausunnosta ilmenee, neuvoa-antava komitea oli nimenomaisesti pyytänyt komissiota "ottamaan asianmukaisesti huomioon komitean kokouksessa esitetyt huomiot erityisesti [the] Coca-Cola Export Corporationin vuonna 1989 komissiolle antamien sitoumusten osalta" ja 8.1.1997 päivätty kirje voitaisiin tulkita komission ilmoitukseksi aikomuksistaan asettaa se, että CCSB noudattaa näitä samoja velvollisuuksia, ilmoitetun toimenpiteen hyväksymisen ehdoksi. On kuitenkin todettava, että MTF:n johtaja on pyrkinyt poistamaan tällaiset epäilyt korostamalla tässä samassa kirjeessä, että CCE:n riidanalainen sitoumus ei ollut ilmoitetun toimenpiteen hyväksymistä koskevan päätöksen ehto. ("Vahvistuksenne ei olisi soveltuvaksi julistamisen ehtona, mutta sitoumus mainittaisiin lopullisessa päätöksessä. Neuvoa-antava komitea on hyväksynyt tämän kannan." (ks. asiassa T-125/97 nostetun kanteen liite 13))

102 MTF:n johtaja lähetti 9.1.1997 CCE:n hyväksyttäväksi riidanalaista sitoumusta koskevan otteen riidanalaisen päätöksen luonnoksesta. CCE:n johtava lakimies on 13.1.1997 päivätyllä kirjeellään vahvistanut kirjallisesti tämän sitoumuksen antamisen ja hyväksynyt komission päätöksen hyväksyä ilmoitettu toimenpide ehdoitta ("CCE ja muut asianosaiset ovat tyytyväisiä päätökseen hyväksyä ehdotettu toimenpide ehdoitta ja minulla on ilo vahvistaa, että niin kauan kuin CCE:llä on määräysvalta CCSB:ssä CCSB noudattaa The Coca-Cola Export Corporationin komissiolle vuonna 1989 antamia sitoumuksia. Toivomme, että tämä vakuutus auttaa ratkaisemaan kaikki tähän toimenpiteeseen liittyvät vielä avoinna olevat kysymykset komission kanssa").

103 Tämän komission ja CCE:n kirjeenvaihdon sisältö mainitaan riidanalaisen päätöksen 212 kohdassa. Kyseisestä kohdasta ilmenee, että komissio on ottanut huomioon CCE:n antaman sitoumuksen tekemättä siitä asetuksen N:o 4064/89 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua nimenomaista velvoitetta. ("Joka tapauksessa komissio kuitenkin katsoo, että CCE on sitoutunut siihen, että niin kauan kuin CCE käyttää määräysvaltaa CCSB:ssä CCSB noudattaa The Coca-Cola Export Corporationin komissiolle vuonna 1989 antamia sitoumuksia. Nämä sitoumukset poistavat osan kolmansien menettelyn aikana ilmaisemista epäilyistä.")

104 Edellä esitetystä seuraa siten, että tekemällä riidanalaisen päätöksen komissio ei ole halunnut asettaa annettua hyväksymistä riippuvaiseksi riidanalaisesta sitoumuksesta, kuten se on todennut CCE:n kanssa käymässään kirjeenvaihdossa.

105 Joka tapauksessa TCCC:n väitteen, jonka mukaan komissio olisi vaatinut tämän sitoumuksen antamista, kumoaa se, että kuukausi riidanalaisen päätöksen antamisen jälkeen CCE on ehdottanut uudelleen saman sitoumuksen antamista saadakseen tällä kertaa hyväksynnän sen ja CS:n välisille yksinoikeuden antaville lisenssisopimuksille, jotka huolimatta siitä, että ne olivat erottamaton osa ilmoitettua toimenpidettä, oli tutkittava perustamissopimuksen 85 artiklan nojalla (ks. CCE:n 17.2.1997 päivätty kirje komissiolle, "oheisena CCE:n tässä asiassa omasta tahdostaan antama sitoumus lopullisessa muodossaan kuten sovittu", ja komission lehdistötiedote IP/97/148).

106 Tästä seuraa, että riidanalaisella sitoumuksella ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, sillä sen rikkominen ei vaikuta lainkaan riidanalaisen päätöksen laillisuuteen eikä myöskään johda sen peruuttamiseen. Näin ollen sitoumus ei ole perustamissopimuksen 173 artiklan mukainen kannekelpoinen toimi, joten TCCC:n kanne kyseisen sitoumuksen lainmukaisuutta koskevilta osin on jätettävä tutkimatta.

Toteamus TCCC:n määräysvallasta CCE:ssä

107 Kysymyksestä, onko komission toteamus, jonka mukaan TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä, edellä mainitussa oikeuskäytännössä (ks. edellä 96 kohta) tarkoitettu kannekelpoinen toimi, on huomattava, että komission perusteena toteamukselle, että ilmoitettu toimenpide on asetuksen N:o 4064/89 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhteisönlaajuinen, oli yksinomaan CCE:n ja ABGB:n liikevaihto kansainvälisellä ja yhteisön tasolla. Koska komissio ei ole ottanut huomioon TCCC:n liikevaihtoa, jota se ei pitänyt asetuksen N:o 4064/89 5 artiklan 1 ja 4 kohdan mukaisen keskittymään osallistuvan yrityksen liikevaihtona, perusteena sen yksinomaiselle toimivallalle ilmoitetun toimenpiteen valvonnassa, riidanalaisella toteamuksella ei ole kantajiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia (asia T-3/93, Air France v. komissio, tuomio 24.3.1994, Kok. 1994, s. II-121, 45—47 kohta).

108 Tätä päätelmää ei horjuta CCE:n väite, jonka mukaan riidanalaisella toteamuksella on oikeusvaikutuksia, kun CCE velvoitetaan siinä ilmoittamaan komissiolle kaikki tulevat yrityskeskittymäsuunnitelmansa sen ja TCCC:n yhteenlasketun liikevaihdon perusteella asetuksen N:o 4064/89 4 ja 14 artiklan nojalla määrättävien sakkojen uhalla ja kun CCE:lle aiheutuu siitä asetuksen N:o 17 mukaisten sakkojen määräämisen uhka sikäli kuin TCCC toimii kilpailua rajoittavasti. Kuten toteamus määräävän aseman olemassaolosta, toteamus siitä, että TCCC käyttää asetuksen N:o 4064/89 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa CCE:ssä, riippuu useista alati muuttuvista tekijöistä, kuten osakkeenomistajien osallistumisesta CCE:n vuosittaisiin yhtiökokouksiin. Näin ollen TCCC:n ja CCE:n liikesuhteet taikka rakenteelliset tai muunlaiset siteet eivät vakiinnu pysyvästi riidanalaisen päätöksen vaikutuksesta. Päätöstä ei voida siten käyttää perusteena mahdollisten kilpailusääntöjen soveltamismenettelyjen aloittamiselle kantajia vastaan sen määräysvallan vuoksi, joka TCCC:llä komission mukaan oli CCE:ssä riidanalaista päätöstä tehtäessä.

109 Tämän vuoksi kanteita ei oteta tutkittaviksi siltä osin kuin niissä vaaditaan komission sen toteamuksen kumoamista, jonka mukaan TCCC:llä on määräysvalta CCE:ssä.

TCCC:n toissijaiset kumoamisvaatimukset

110 Koska riidanalaisilla komission toteamuksilla relevanttien markkinoiden määrittämisestä, CCSB:n määräävän aseman olemassaolosta ja TCCC:n määräysvallasta CCE:ssä ei ole sitovia kantajan intresseihin kohdistuvia oikeusvaikutuksia ja koska ne eivät siten ole perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisia kannekelpoisia toimia, TCCC:n toissijaista vaatimusta riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi kokonaisuudessaan sikäli kuin tämä on tarpeen kyseisten toteamusten kumoamiseksi, ei myöskään oteta tutkittavaksi.

111 Edellä esitetyn perusteella kanteet kokonaisuudessaan on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

112 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä, että muun väliintulijan kuin jäsenvaltion on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

113 Asianosaisten vaatimusten mukaisesti TCCC on siten velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa T-125/97 ja CCE on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa T-127/97. Väliintulija Virgin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

114 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaisesti Saksan liittotasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanteet jätetään tutkimatta.**

2) **The Coca-Cola Company velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa T-125/97 ja Coca-Cola Enterprises Inc. velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa T-127/97.**

3) **The Virgin Trading Company Ltd ja Saksan liittotasavalta vastaavat kumpikin omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Vesterdorf Tiili Pirrung

Meij Vilaras

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä maaliskuuta 2000.

H. Jung B. Vesterdorf

kirjaaja presidentti